

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1034

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 5 september 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Vlaamse Parken - Begeleiding niet-geselecteerde kandidaten

Op 31 mei 2023 dienden vijf kandidaten een erkenning in tot Nationaal Park (waarvan één bestaand park), en zijn er zes kandidaten voor een erkenning tot Landschapspark Vlaanderen. Een jury beoordeelt nu alle kandidaturen en stelt een advies op voor de Vlaamse Regering. De oproep resulteert in de erkenning van maximaal drie nieuwe Nationale Parken en maximaal drie Landschapsparken in Vlaanderen.

Van de tien gebiedscoalities die in september 2021 een kandidatuur voor de erkenning als Nationaal Park indienden, zijn de volgende vijf gebieden niet geselecteerd:

1. Kalmthoutse Heide;
2. Grote Netewoud;
3. Brugs Polderland;
4. Demervallei;
5. Rivierenland.

Van de dertien gebiedscoalities die in september 2021 een kandidatuur voor de erkenning als Landschapspark indienden, zijn de volgende zeven gebieden niet geselecteerd:

1. Boerenlandschap Pajottenland;
2. Bulskampveld;
3. De Merode;
4. De Westhoek, van de bergen naar de zee;
5. De Wijers;
6. Grenzeloze Getevallei;
7. Kleine en Grote Nete.

1. Er zijn twaalf kandidaturen afgefallen.

Hoe zal de minister ervoor zorgen dat de investeringen in tijd, partnerschappen en middelen niet verloren gaan nu de begeleiding van deze kandidaten wordt stopgezet? Graag een overzicht van de genomen initiatieven en/of middelen om de niet-geselecteerde kandidaten verder te ondersteunen in hun werk.

2. Kan de minister de volgende stappen in de selectieprocedure verduidelijken? Zal er in begeleiding voorzien worden voor de niet-geselecteerde kandidaten? Tegen wanneer zal de jury zich uitspreken? En wanneer worden de middelen vrijgemaakt voor de ontwikkeling van de gekozen kandidaten?

**Vlaams
Parlement**

3. Een aantal van de huidige kandidaturen omvat eenzelfde natuurtypologie en ze liggen bovendien maar in een paar provincies. Enkele provincies krijgen niet de winst van meer natuur.

Kan de minister verduidelijken waarom er niet wordt ingezet op een ruimtelijke spreiding? Hoe zal zij garanderen dat alle natuurtypologieën die in Vlaanderen voorkomen in die gebieden worden omvat?

4. Is de minister van plan om in deze legislatuur nog andere fondsen op te richten om aan natuurontwikkeling te doen? Graag een overzicht van mogelijke nieuwe fondsen en/of middelen voor natuur/gebied/parkontwikkeling.

ANTWOORD

op vraag nr. 1034 van 5 september 2023

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Ik heb er voor geopteerd om bij de oproepen Nationale Parken Vlaanderen en Landschapsparken maximaal een aanpak van onderuit te stimuleren. Decretaal is bepaald dat een commissie van experts de kwaliteit van de parknota en de masterplannen en operationele plannen beoordeelt. Het is mijn overtuiging dat dit de juiste weg is, gezien de vele lokale actoren, de complexiteit van de gebieden en het belang dat ik hecht aan voldoende gedragen voorstellen. De middelen die ingezet zijn voor de uitwerking van de kandidaturen hebben ook bij niet-geselecteerde kandidaten ervoor gezorgd dat hun werking een stap vooruit heeft kunnen zetten inzake visievorming en samenwerking.

De kandidaten die het niet halen worden echter niet aan hun lot overgelaten. Voor de kandidaten die als potentieel zijn beoordeeld door de beide commissies op basis van een masterplan en operationeel plan, maar die het niet halen, bekijk ik met mijn administratie op welke manier we deze gebiedscoalities verder kunnen ondersteunen met het oog op de realisatie van de ambities met betrekking tot natuurversterking en maatschappelijke valorisatie.

Voor de overige gebiedscoalities, die waarvan de commissies hebben geoordeeld dat er geen potentie is voor erkenning op korte of middellange termijn, verwijs ik graag naar het bestaande instrumentarium ter ondersteuning van gebiedscoalities en gebiedsgerichte werking. Ik denk hierbij onder meer aan strategische projecten, de instrumentenkoffer landinrichting en natuurinrichting, de verschillende programma's van het Open Ruimte Platform (ORP) zoals WaterLandSchap, Voedsellandschap, natuurbeheerplannen, verschillende projectoproepen, oproepen Blue Deal, beheerplannen en gerelateerde subsidies, enz. Verder zijn er ook diverse Europese mogelijkheden zoals LIFE, INTERREG en LEADER die gebiedscoalities ondersteunen in de realisatie van de doelstellingen. In veel van deze lokale gebiedscoalities werkt mijn administratie ook actief mee aan de realisaties met inzet van eigen middelen, patrimonium en personeel.

2. De commissie van experts voor de Nationale Parken Vlaanderen en de commissie van experts voor de Landschapsparken zijn samengekomen en hebben hun advies aan mij bezorgd. Ik plan de agendering van het dossier voor erkenning van zowel de Nationale Parken Vlaanderen als de Landschapsparken de komende weken. Binnen de zes maanden na erkenning zal ik een parkbureau aanduiden dat instaat voor het management van het Vlaams Park. Nadien wordt een samenwerkingsovereenkomst i.h.k.v. de subsidiëring tussen elk parkbureau en de bevoegde instantie, resp. ANB en VLM, opgesteld. De bedoeling is dat begin 2024 de erkende parken effectief van start gaan. Ik heb een overgangssubsidie voorzien voor de erkende parken zodat zij intussen hun werking kunnen verder zetten en de rechtspersoon en de opstart kunnen voorbereiden.
3. Volgens het zogenaamde parkendecreet is de ruimtelijke spreiding an sich geen element voor de beoordeling van de kandidaturen. Er werd gekozen voor een objectieve kwaliteitsbeoordeling waarbij de uniciteit op vlak van landschap, natuur en erfgoed en USP (*Unique Selling Proposition*) worden beoordeeld. Impliciet verwijzen deze elementen naar de verschillende natuur- en landschapstypen die Vlaanderen rijk

is en de unieke belevingswaarde van een gebied (dat eveneens verband houdt met de biotische en abiotische kenmerken van een gebied). De commissies van experts adviseren over beide elementen uitvoerig. Wanneer we de som van de nationale parken en landschapsparken nemen, dan zal een groot deel van de hoogwaardige en karakteristieke Vlaamse natuur hierin zijn opgenomen. De aanwijzing van Vlaamse Parken neemt ook niet weg dat onze inspanningen voor natuurversterking zich tot die gebieden beperken. Er zijn vandaag reeds tal van goed werkende coalities, geïntegreerde gebiedsprocessen en projecten lopend of in opstart, verspreid over heel Vlaanderen, waar we actief inzetten op natuur. Het zou fout zijn om de Vlaamse natuuropgave of -ambitie te beperken tot ons stelsel van Vlaamse Parken. Dit blijft een Vlaanderen-brede opdracht waar ik, samen met vele partners, verder blijf in investeren.

4. Er bestaan heel wat instrumenten die de natuurontwikkeling en het natuurbeheer in Vlaanderen financieel ondersteunen. Ik zie op dit moment geen noodzaak om nog bijkomende instrumenten of programma's te ontwikkelen. De uitdaging zit, wat mij betreft, in eerste instantie in een kwalitatieve en effectieve benutting van de beschikbare middelen en de realisatie van de doelstellingen voor de lopende programma's (o.a. Vlaams klimaatadaptieplan, bosuitbreiding, Natura 2000).